

มหัศจรรย์วิวัฒนาการ ตอน **ถ้าแมมมอธ**

สภาพภายในถ้ำเค็กแบทซ์ ระหว่าง
การสำรวจในปี พ.ศ. 2548

ช้างแมมมอธ (mammoth) เป็นหนึ่งในสัตว์โบราณขนาดยักษ์ (megafauna) ที่โด่งดังจากยุคน้ำแข็ง (ice age) ด้วยลักษณะที่คล้ายคลึงกับช้างในปัจจุบัน แต่มีขนาดใหญ่กว่ามากและมีขนยาวปกคลุมทั่วทั้งตัวเหมือนที่เรเห็นในภาพยนตร์ ช้างแมมมอธเคยมีชีวิตอยู่ในทวีปอเมริกาเหนือจนถึงช่วงปลายของยุคเพลสโตซีน (Pleistocene) เมื่อประมาณ 11,500 ปีมาแล้วซึ่งเชื่อกันว่าเป็นเวลาที่แมมมอธตัวสุดท้ายบนทวีปอเมริกาเหนือได้ตายไปจากแผ่นดินรัฐอะแลสกา (Alaska)

อย่างไรก็ตาม จากการสำรวจในระยะหลังเมื่อไม่นานมานี้ได้เปลี่ยนความเชื่อดังกล่าวไป เพราะพวกมันถูกพบว่ายังมีชีวิตอยู่อีกนานกว่านั้นในบริเวณอื่น ดังที่นักโบราณคดีเพิ่งขุดค้นพบแมมมอธซากใหม่ที่มีอายุเก่าแก่อย่างน้อยที่สุดเท่าที่เคยพบในอเมริกาเหนือ

เมื่อปี พ.ศ. 2547 ได้มีการขุดค้นพบซากช้างแมมมอธบนเกาะเซนต์ปอล (St. Paul) ของอะแลสกา ซึ่งการวัดระดับกับมันตภาพรังสีธาตุคาร์บอน (radiocarbon) แสดงว่ามันมีอายุแค่ 7,900 ปีเท่านั้น และหลังจากนั้นในปี พ.ศ. 2548 นักวิทยาศาสตร์ก็ได้ค้นพบแมมมอธซากใหม่ที่อายุเพียง 5,700 ปี ซึ่งน้อยกว่าซากก่อนถึง 2,200 ปี

ซากข้างแมมมอธตัวนี้ได้ถูกรายงานโดย คริสติน ครอสเซน (Kristine Crossen) นักธรณีวิทยา (geologist) แห่งมหาวิทยาลัยอะแลสกา ในเมืองแอนคอเรจ (Anchorage) ว่าถูกพบในถ้ำแห่งหนึ่งบนเกาะพริบิลอฟ (Pribilof) ที่อยู่ห่างไกลจากชายฝั่งรัฐอะแลสกา ถ้ำดังกล่าวถูกค้นพบเป็นครั้งแรกโดยนักล่าสัตว์ที่มาจากเกาะเซนต์ปอลโดยบังเอิญไปพบเข้าในปี พ.ศ. 2542 ถ้ำมีลักษณะเป็นหลุมลึก 12 เมตรในบริเวณเขตทุ่งทุนดราขั้วโลก (arctic tundra) บนเกาะ พวกเขาได้แจ้งสิ่งที่พบในถ้ำให้นักโบราณคดีของมหาวิทยาลัย ซึ่งได้เข้าไปสำรวจในเวลาต่อมาเมื่อปี พ.ศ. 2546 เพื่อรวบรวมนำสิ่งต่างๆ ออกมาจากโคลนเหนียวภายในถ้ำให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

พวกนักวิจัยได้ตั้งชื่อถ้ำนี้ว่า แควกแนกซ์ (Qagnax) ซึ่งเป็นภาษาท้องถิ่นที่แปลว่า กระจุก ภายในเวลาเพียงหนึ่งสัปดาห์ พวกเขาสามารถเก็บกระดูกได้มากกว่า 1,750 ชิ้น ซึ่งถึงแม้ว่าส่วนใหญ่จะเป็นกระดูกของสุนัขจิ้งจอกที่อาจจะพลัดตกลงไปในถ้ำแล้วไม่อาจออกมาได้ แต่ในบรรดากระดูกสัตว์เหล่านี้ นักวิจัยได้พบว่ามีอยู่ 7 ชิ้นที่เป็นซากกระดูกของข้างแมมมอธ ในที่มีซากฟันที่สมบูรณ์ถึงสองซี่ คณะสำรวจได้นำกระดูกแมมมอธที่พบไปวัดอายุ โดยใช้ห้องปฏิบัติการอิสระสองห้องและใช้วิธีการวัดต่างกัน ผลการวัดอายุที่ได้ทำเอาพวกเขาแทบไม่อยากจะเชื่อผลลัพธ์ที่ได้

ซากข้างแมมมอธที่พบในถ้ำบนเกาะพริบิลอฟนี้น่าจะเป็นตัวอย่างของสัตว์ยักษ์โบราณฝูงสุดท้ายที่ครั้งหนึ่งได้เคยออกหากินในทวีปอเมริกาเหนือ การค้นพบนี้ได้สนับสนุนแนวคิดที่ว่าสัตว์ยักษ์ชนิดต่างๆ มักจะเหลือกลุ่มสุดท้ายไว้บนหมู่เกาะ

ที่ห่างไกล จึงทำให้ได้รับการป้องกันอันตรายจากการถูกล่า นอกจากนี้ยังพบว่า ซากแมมมอธส่วนใหญ่ที่พบอยู่บนเกาะมักจะมีขนาดเล็กกว่าข้างแมมมอธปรกติราว 10% ซึ่งการที่สัตว์เหล่านี้มีขนาดเล็กมักจะมีเกิดขึ้นในช่วงเวลาเดียวกันกับการที่เกาะมีขนาดเล็กลงด้วย เนื่องจากเมื่อสิ้นฤดูคนน้ำแข็ง น้ำแข็งทั่วโลกเริ่มละลายทำให้ระดับน้ำทะเลสูงขึ้นและทำให้เกาะเสียบพื้นที่ไป

นักโบราณคดีบางคนเสนอสมมุติฐานว่า ในความเป็นจริงการที่สัตว์ยักษ์ตามหมู่เกาะเหล่านี้สามารถรอดชีวิตอยู่ได้นานกว่าพวกที่อยู่บนฝั่งทวีป เนื่องจากว่ามันอยู่ห่างไกลจากเงื้อมมือมนุษย์ตามทฤษฎี "การฆ่ามากเกินไป" ซึ่งบอกว่ามนุษย์เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้สัตว์โบราณสูญพันธุ์ กล่าวคือ มนุษย์ยุคแรกที่อพยพไปถึงทวีปอเมริกาเหนือได้ล่าสัตว์ยักษ์บนทวีปนี้จนสูญพันธุ์ไปหมด อย่างไรก็ตาม บรรดาผู้เชี่ยวชาญยังคงเถียงประเด็นนี้เนื่องจากตามบันทึกมนุษย์ยังไม่เคยเดินทางมาถึงเกาะเซนต์ปอลจนกระทั่งปลายคริสต์ศตวรรษที่ 18 ดังนั้นข้างแมมมอธบนเกาะเหล่านี้จึงน่าจะสูญพันธุ์ไปด้วยสาเหตุทางธรรมชาติมากกว่า

มาจาก : http://prehistoricillustrated.com/images_pw/mammoth/mammoth_000161a.jpg

▲ คริสติน ครอสเซน กำลังปีนบันไดลงไปยังช่องเปิดของถ้ำบริเวณทุ่งทุนดรา
◀ ซากฟันข้างแมมมอธที่พบในถ้ำ

เรียบเรียงจาก Mammoth cave yields most recent animals. โดย Alexandra Witze ตีพิมพ์ออนไลน์บนเว็บไซต์ของวารสาร Nature เมื่อ 20 ตุลาคม พ.ศ. 2548